

ዐማራ ስለምን ያረመኔዎች የጭዳ ከብት ሆነ?

ዐማራን ለይቶ መፍጀት የተጀመረው በፋሽስት ጣሊያን ወረራ ከ1928-1933 ዓ.ም ሲሆን ቀጥሎም በዘመነ ወታደራዊ ደርግ ሱማሊያ በምሥራቅ ደቡብ ኢትዮጵያ ሰርነገብ ታጣቂ እስላማዊ ጦር አሰማርታ በሐረርጌ ክፍለ ሀገር የሚኖረውን ዐማራ ክርስቲያን አጥቅታለች። በጋላ ልሂቃን ሲዘወር የነበረው በሳይንሳዊ ሶሻሊዝም ርዕዮተኛ ስም ተክኖ አብዮታዊ ርምጃ እያለ የጨፈጨፈው በአብዛኛው ያማራውን ወገን ነበር። ዐማራውን ይላማ ያደርገን ቅስቀሳ በፋሽስት ጣሊያኖች ተጀምሮ ቢከሸፍም እንኩዋ ከሁለተኛው ያለም ጦርነት መልስ ኢትዮጵያ ከዜሮ ጀምሮ መንቀሳቀስ ስትጀምር የምዕራባውያኑን ሥርዓተ ትምህርት እንዳላ አገብሰብሳ ተቀበለች። እንደ ለማኝ ውጥን ቅጥ እክል ከተለያዩ ሀገራት የመጡት ያስተማሪነት ካባ የደረቡት ጸረ ኢትዮጵያ ሰላዮች ከታች እስከ የኒቨርስቲ ተሰግስገወው ተተኪውን ተማሪ ትውልድ በፋሽስት ዱቼ ሙሶሎኒ ፀረ ኢትዮጵያዊነት እይታ መልምለው አሰማሩት። በመሆኑም ነው የቀ.ኃ.ሥ የኒቨርስቲ የግልገል ፋሽስቶች መፈልፈያ የጸረ ዐማራ ጥላቻ ዋና መድረክ ሆኖ የኢትዮጵያን ማኅበረሰብ እድገት አስናክሎ፣ ለከፍተኛ የባሳ ድህነትና ቀውስ ዳርጎት ይገኛል። ቀዝቃዛው ጦርነት ሲያከተም ደርግ ወድቆ ነጻ አወጪ ተብሎዎቹ ጥርቃቃ ቅጥረኞቹ እነ ትሕነግ ወያኔ ትግሬ፣ሻዕቢያ፣አነግ በምዕራባውያን ይልቁንም በአሜሪካና እንግሊዝ መንግሥታት ድጋፍና ትብብር ኢትዮጵያን በባንቱስታን አፓርታይድ የጎሣ የዘር ፖለቲካ ልክ በፋሽስት ጣሊያን ዕቅድ መሠረት ሸንሸነው ሲቀራመቱ ዐማራውን ሕዝብ ከጨዋታ ወጪ ባሚድረግ በዘረጉት መንግሥታዊ መዋቅር እየተጠቀሙ ከሰኔ 1983 ዓ.ም ጀምሮ እስከ ዛሬ የዘር ማፅዳትና ማጥፋት ዘመቻ ፈፅመዋል።ከዛሬ ከሁለት ዓመት በፊት የትሕነግ ወያኔ ትግሬ ጎሣ ብቸኛ ፈላጭ ቆራጭ መንግሥት በሕዝባዊ አመፅ ተገርስሶ ወደ መቀሌ ሲፈረጥ የተተካው የጋላ ጎሣ የበላይነትን ለማስፈን በሂደት ላይ የሚገኘው በአቢይ አሕመድ አሊ ጠቅላይ ሚኒስቴርነት የሚመረጠው መንግሥት ሥልጣን ከያዘ ወዲህ በዐማራው ላይ የሚደረገው እጅግ በጣም ዘግናኝ የዘር ማጥፋትና ማፅዳት ዘመቻ በመጠንና በዓይነት ጨምሯል። በአለፈው ጥቅምት ወር ከመቶ በላይ ዐማሮች ተጨፍጭፈው፣ ቤትና ንብረት ወድሞ፣ በሺህዎች ከቤት ንብረታቸው ተፈናቅለው ያቢይ አሕመድ አሊ መንግሥት ወንጀለኞችን ለፍርድ አላቀረበም። ለተጎዱት ርዳታና ማፅዳት አላደረገም። ይልቁንስ ከወንጀለኞቹ ጋራ አብሮ ሲሞዳሞድ ነበር። ባለፈው ሰኔ 22 ቀን 2012 ዓ.ም ከምሽቱ 3 ሰዓት ገደማ ሃጫሉ ሁንዴሳ የተባለው የወረሞ የኪነት ባለሙያን ፖለቲካዊ ግድያ ያቀነባበሩትና ያዘጋጁት የጋላ ሰብስቦች ይህንኑ ኩነት ሰብብ አድርገው ከመቅፅበት "ሃጫሉን ነፍጠኛ ነው የገደለው፣ ቄሮ ተነስ ነፍጠኛ ዐማራን ጭፍጭፍ፣ እረድ ንብረቱን አወድም..." ብለው ባደረጉት ጥሪ ተዘጋጅቶ ሲጠባባቅ የነበረው የጋላ አረመኔ ሮ መንጋ በመኪና ተጭኖ ወደ አዲስ አበባ፣ ሻሸመኔ፣ ዝዋይ፣ አሩሲ ነገሌ፣ ዶዶላ አሳሳ፣ ባሌ አጋርፋ፣አሰበ ተፈሪ፣ ሃረር፣ጅማ ወዘተረፈ በሌሊት ገብቷል። በምዕራብ አሩሲ ዞን ከተሞች የገባው ቄሮ የሰም ዝርዝር ይዞ ነው ያማራ፣ ጉራጌ፣ ትግሬ ወዘተረፈ ሕዝብ ክርስቲያንን ለይቶ ያረደው፣ ቤት ንብረት የዘረፈው። የአሮሚያ ክልል ተብሎው ፖሊስ ቆም ተመልክቷል። መሣሪያ ለወንጀለኛው አረመኔ መንጋ ያቀረቡ ፖሊሶችም ነበሩበት። በሁሉም የአሮሚያ ክልል ከተሞችና አካባቢዎች የጥቃቱ ሰለባዎችን ፖሊስ ለይቶ የሚያስረደው። ነዋሪዎች በሕጋዊ መንገድ ለሕይወታቸውና ለንብረታቸው መጠበቂያ የያዙትን የጦር መሣሪያ ፖሊስ እየገፈፈ ለአረመኔ ቄሮ ጭፍጨፋ ያመቻቻል። በቀበሌ ገበሬ ማኅበር ይሁን በከተማዎች ይልቁንም በእነዚህ አብዛኛው ነዋሪ ዐማራ፣ ጉራጌ፣ትግሬ፣ ጋሞ፣ ወላይታ ወዘተረፈ በቁጥር ብዛት ከፍተኛ ቢሆኑም እንኩዋ በፖሊሱ፣ በአስተዳደሩ መዋቅር ውስጥ አልተወከሉም። የወረሞ ክልል ዞን ወረደ ፖሊስ፣ ልዩ ኃይል፣ ዳኛ፣ ጤና መኮንን፣ ወዘተረፈ አሮሞ ላልሆኑት ግብር ከፋይ ሃላፊነት ስለላቸው ከቄሮ ጋራ ከላይ እስከታች ተባብረው ነው እየሠሩ የሚገኝት።

በዐማራ ሕዝብ ላይ ከትናንት እስከዛሬ ለተፈፀመው የዘር ፍጅት ና የዘር ማፅዳት ወንጀል ዋና ተጠያቂው ያቢይ አሕመድ አሊ መንግሥት ተብሎውና ተባባሪዎቹ እነ አነግ፣ አዴፓ አዴፓ፣ አፌኮ፣ ኢዜማ፣ ትሕነግ ናቸው። እንዲሁም የሃይማኖት አባት ተብሎ ተኩላዎች፣ ያገር ሸማባሌና አባ ገዳ ተብሎ ወራዳ ቅሌታሞች፣ ሰላም ሳይኖር ሰላም እያሉ አወናባጆች፣ አገር ፈርሶ ፈራርሶ፣ አገር እንዳይፈርስ ዐማራው የጋላ አረመኔ ቄሮ የጭዳ ከብት ሆኖ ዝም ብሎ ይታረድ፣ በዐማራው ላይ የተፈፀመውን የዘር ፍጅትና ጭፍጨፋ "የግለሰቦች፣ የጎሣ ግጭት" እያሉ የሚወሻክቱት ሁሉ ለዐማራ ሕዝብ የዘር ፍጅት፣ ማፅዳት ከትውልድ ቀዳሚ ማፋናቅል አባሪ ተባባሪ ሆነው በሕግ ይጠየቃሉ።

ምን ይደረግ?

ዐማራውና ሌላው ወገን ማድረግ ያለበት ተደራጅቶና ታጥቆ እራሱንና አካባቢውን የእምነት ስፍራውን መከላከል ነው። ከቀበሌ እስከ ክልል ባለው መዋቅር በቁጥሩ ልክ መወከል አለበት። በኢትዮጵያ ግዛት ውስጥ ያለ ምድር የሁሉም ኢትዮጵያውያን ነው እንጂ የአሮሞ ጋላ ብቻ ምድር አይደለም። የጋላ ነገድ የቅርብ 17ኛው ክፍለ ዘመን መጤ ወራሪ ሰፋሪ ነው። ሁሉም ኢትዮጵያዊ በየትኛውም ወረዳና ቀበሌ መኖር ይችላል። የጋላ ብቻ ብሎ ነገር ፈፅሞ የለም።

ፍትሕ ለሕሊና እስረኞች፡-

ለነ እስክንድር ነጋ ፣ ለአስቴር ሰይሞ፣ ለሰንታየሁ ቸኮል፣ ለይልቃል ጌትነት ለብንያም ፣ ለልደቱ አያሌው ለ 1600 አዲስ አበቤዎች

ዶክተር የውብዳር ዘለቀ   ከኢዐሕድ